

minusok rengetegében el tudjon igazodni. Ezekből a fejezetekből is látható, hogy a szótár nem csak nyelvészeknek, hanem nyelvészeti tanulmányokat folytató hallgatóknak, magyarul tanulóknak, sőt a nyelvészet iránt érdeklődőknek is íródott.

A szócikkeket Dolovai Dorottya, Jankovicsné Tálás Anikó, Sipőcz Katalin, Tamás Ildikó készítették. A toldalékok etimológiáját tartalmazó szócikkeket T. Somogyi Magda dolgozta ki.

Végezetül Zaicz Gábor, főszerkesztő szavait idézném a szótár *Bevezetőjéből*: „Szótárunk közös munka, melynek érdemét egyfelől az *Etimológiai szótár* készítésében résztvevők odaadó szakszerű munkája, másfelől a korábbi alpművek biztosították. Nagyon bízunk abban, hogy célkitűzésünknek megfelelően az *Etimológiai szótár* forgatása sokak számára nyújt izgalmas szellemi élményt, szolgáltat új művelődéstörténeti ismereteket és ad szakszerű betekintést a magyar szavak, toldalékok eredetének színes világába”. A szótár használata során az olvasó lapról lapra szembesülhet ezekkel a célkitűzésekkel.

Csontos Nóra

Hegedűs Rita: *Ungarisch*. PONS Kiadó.

A PONS Kiadó gondozásában jelent meg Hegedűs Rita *Grammatik kurz und bündlich* című munkája, melynek címét magyarra talán így fordíthatnánk nem túl ötletesen: Rövid, pontos nyelvtan. A kiadvány valójában három kötetből áll, a nyelvtanon kívül egy igeragozási és egy főnévragozási „segédkönyvet” is kezébe foghat az olvasó. A köteteknek már a mérete is barátságos, kis táskában elférnek, külön-külön alig van súlyuk. Borítójuk egységes, mégis szellemesen különböző. Mindhárom külön alcímet is kapott: a nyelvtané például *Einfach, verständlich, übersichtlich* azaz 'Egyszerű, érthető, áttekinthető'. Az alcím kivételesen nem reklámfogás, nem csalás, nem ámitás.

A kis könyveket a németeket oktató, német anyanyelvű vagy akár csak a németül tudó tanár és nyelvtanuló is egyaránt haszonnal forgathatja, mivel a magyar nyelv tanításának eddig kikristályosodott tapasztalatait a szerző jellegzetesen funkcionális szemléletében, felhasználóbarát előadásában tárja elénk. A kötetek nem bevezetővel kezdődnek, hanem mindjárt *használati utasítással*, mely azonban a megszokottól eltérően igen rövid. Ezekben néhány egyszerű szimbólum és azok magyarázata található. A főnévi és az igei kötetben ezután a *nyelvtani fogalmak* felsorolása következik az első oszlopban magyarul, mellette latin és német fordításban, hogy ki-kí használhassa saját iskolai műveltsége, kultúrája szerint. Ezután következnek – röviden és egyszerűen – az *alapvető tudnivalók az igeről*, illetve a *főnévről*, utóbbinál a hozzá kapcsolódó *ragokról*, majd pedig mintegy 80 *ragozási táblázat*, végül pedig egy *betűrendes mutató*.

A nyelvtant tárgyaló kötet rövid, pontos, világos magyarázatokkal szolgál, példanyaga közérthető, a magyar mellett ott találjuk a német fordítást is. A szerző a jelenségeket a klasszikusnak látszó, vonzó szófaji, mondattani keretek között tárgyalja. A szakember számára azonban nem kétséges, hogy e látszólag egyszerű,

klasszikus vonalvezetés mögött a szerző a modern nyelvészet egész arzenálját voltaltatta fel.

Hegedűs Rita munkája mindenről csak a legszükségesebbet írja le. Inkább kicsivel kevesebbet mutat meg egy-egy jelenség kapcsán, amit azért tehet meg, mert mélyen ismeri a német nyelvet, a német ajkú nyelvtanulók sajátos problémáit, más-képpen szólva munkáját áthatja a kontrasztív szemlélet. Így elkerüli azt a csapdát, melybe nem egy nyelvtankönyv szerzője esett már bele, hogy ugyanis túl sok információval elveszi a tanuló kedvét a további munkától, de legalábbis letöri az önállóságát. Ez a könyv viszont inkább érdeklődést ébreszt az olvasóban, ami arra utal, hogy szerzője pedagógusnak sem utolsó.

Aranyi Krisztina